

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 15-6-2020
Αριθμ. Πρωτ.: 373/106053

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/υση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη της εγχώριας κτηνοτροφίας και ενίσχυση των πληττόμενων κτηνοτρόφων λόγω των έκτακτων μέτρων αποτροπής της διάδοσης του κορωνοϊού»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 5729/13-4-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κ. Βελόπουλος**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Αναφορικά με τη στήριξη και την προστασία που παρέχει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) στις ελληνικές επιχειρήσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά τους και οι θέσεις εργασίας σε αυτές, καθώς και στους παραγωγούς δεδομένων των ιδιαίτερων συνθηκών λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, σημειώνονται τα ακόλουθα:

Ήδη από τις 20.3.2020, το Υπουργείο Οικονομικών, κατόπιν συνεννόησης με την Πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προχώρησε στην κατ' αρχήν εξειδίκευση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη Γεωργία και την Αλιεία της χώρας μας και οι οποίες περιελήφθησαν στη σχετική λίστα με τους κλάδους που εντάσσονται στα μέτρα στήριξης που εξήγγειλε η Κυβέρνηση. Σημειώνεται ότι, τα συγκεκριμένα μέτρα αφορούν τις επιχειρήσεις των κλάδων εκείνων που πλήττονται από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης του κορωνοϊού στη χώρα μας. Σε αυτό το πλαίσιο, οι περαιτέρω πολιτικές στήριξης, τόσο σε επίπεδο μέτρων όσο και σε επίπεδο κλάδων, θα καθορίζονται με σχετικές υπουργικές αποφάσεις και ανάλογα με την εξέλιξη της κρίσεως.

Οι κλάδοι που εντάσσονται στα μέτρα στήριξης της Κυβέρνησης είναι οι εξής:

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
130	Πολλαπλασιασμός των φυτών
311	Θαλάσσια αλιεία
312	Αλιεία γλυκών υδάτων
321	Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια
322	Υδατοκαλλιέργεια γλυκών υδάτων
1101	Απόσταξη, ανακαθαρισμός και ανάμιξη αλκοολούχων ποτών
1102	Παραγωγή οίνου από σταφύλια
1103	Παραγωγή μηλίτη και κρασιών από άλλα φρούτα
1104	Παραγωγή άλλων μη αποσταγμένων ποτών που υφίστανται ζύμωση

1105	Ζυθοποιία
4624	Χονδρικό εμπόριο δερμάτων, προβιών και κατεργασμένου δέρματος
5630	Δραστηριότητες παροχής ποτών
47767701	Λιανικό εμπόριο ανθέων
47767703	Λιανικό εμπόριο αποξηραμένων φυτών
47767710	Λιανικό εμπόριο κομμένων ανθέων και μπουμπουκιών τους, συνθέσεων ανθέων, καθώς και ανθοδεσμών, στεφανιών και παρομοίων ειδών
47767711	Λιανικό εμπόριο μερών φυτών, χορταριών, βρύων και λειχήνων, κατάλληλων για διακοσμητική χρήση
47767712	Λιανικό εμπόριο μετά από εισαγωγή ανθέων

Επίσης, το ΥΠΑΑΤ, από την αρχή της εμφάνισης της επιδημίας του COVID-19, αντέδρασε άμεσα ζητώντας τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων από την Ε. Επιτροπή, προκειμένου να υποστηριχθεί ο αγροτικός τομέας της χώρας και της ΕΕ και ιδιαίτερα εκείνοι οι τομείς που έχουν πληγεί περισσότερο από την πανδημία του COVID-19. Στο πλαίσιο αυτό:

- Η Ε. Επιτροπή ικανοποίησε ένα από τα πρώτα αιτήματα της Ελλάδας για αύξηση του ποσοστού των προκαταβολών άμεσων ενισχύσεων, με στόχο να βελτιωθεί η ρευστότητα του αγροτικού πληθυσμού. Κατά παρέκκλιση της ισχύουσας ενωσιακής νομοθεσίας, για το έτος ενίσχυσης 2020, τα κ-μ μπορούν να χορηγήσουν προκαταβολές έως 70% για τις άμεσες ενισχύσεις και έως 85% για αιτήσεις πληρωμών ορισμένων μέτρων της αγροτικής ανάπτυξης. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι, ικανοποιήθηκε ταυτόχρονα το αίτημα της χώρας για χορήγηση των προκαταβολών αυτών υπό τη μόνη προϋπόθεση της ολοκλήρωσης των διοικητικών ελέγχων.
- Παράλληλα, έγινε αποδεκτό από την Ε. Επιτροπή το ελληνικό αίτημα για παράταση της προθεσμίας υποβολής της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης και το ΥΠΑΑΤ προχώρησε ήδη στην τροποποίηση της αριθ. 104/7056/21-01-2015 ΥΑ, παρατείνοντας την εν λόγω προθεσμία έως την 15^η Ιουνίου, διευκολύνοντας τους δικαιούχους λόγω των δυσκολιών που έχουν προκύψει από τα περιοριστικά μέτρα μετακινήσεων λόγω της πανδημίας. Κατ' αναλογία, τροποποιήθηκε η υπ' αριθμ. 1406/52601/04-5-2016 ΥΑ και η καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων μεταβίβασης δικαιωμάτων ενίσχυσης παρατάθηκε έως 30 Ιουνίου 2020.
- Αντίστοιχα, λόγω του γεγονότος ότι ήταν ανέφικτο να διενεργηθούν οι προβλεπόμενοι συστηματικοί και δειγματοληπτικοί έλεγχοι, η Ελλάδα ζήτησε τη μέγιστη δυνατή ευελιξία και μια σειρά παρεκκλίσεων όσον αφορά διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους για τις άμεσες ενισχύσεις, την Κοινή Οργάνωση Γεωργικών Αγορών (π.χ. οπωροκηπευτικά, αμπελο-οινικός τομέας, μελισσοκομία, πρόγραμμα για τα σχολεία) και την αγροτική ανάπτυξη. Η Επιτροπή προχώρησε πράγματι στην τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, ικανοποιώντας σε μεγάλο βαθμό τα ελληνικά αιτήματα, παρέχοντας παρεκκλίσεις και ευελιξία όσον αφορά, για παράδειγμα, τον ελάχιστο αριθμό δειγμάτων, τη μείωση των ποσοστών την παράταση της περιόδου επιτόπιων ελέγχων κ.λπ.
- Σε συνέχεια των προτάσεων της Ελλάδας αλλά και των άλλων κρατών-μελών, η Ε. Επιτροπή προχώρησε σε ένα επιπρόσθετο πακέτο μέτρων που αφορούν στην Κοινή Οργάνωση των Γεωργικών Αγορών και την Αγροτική Ανάπτυξη, όπως ειδικά μέτρα για την παροχή έκτακτης προσωρινής στήριξης στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ σε αγρότες και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις, ενίσχυση για ιδιωτική αποθεματοποίηση γαλακτοκομικών προϊόντων (αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη, βούτυρο, τυριά) και προϊόντων κρέατος (βόειο, αιγοπρόβειο), ευελιξία στην εφαρμογή των προγραμμάτων στήριξης για οίνο, οπωροκηπευτικά, επιτραπέζιες ελιές και ελαιόλαδο, για μελισσοκομία και για το σχολικό πρόγραμμα της ΕΕ, καθώς και προσωρινές παρεκκλίσεις από ορισμένους κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ στον τομέα του γάλακτος, της πατάτας και των ανθέων (π.χ. συλλογικός

προγραμματισμός της παραγωγής στον τομέα του γάλακτος, απόσυρση προϊόντων από την αγορά στον τομέα των ανθέων και της πατάτας).

Ο Υπουργός έχει ζητήσει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις μαζί με τα κράτη-μέλη, προκειμένου να λαμβάνονται άμεσα τα κατάλληλα μέτρα, όπου απαιτηθεί, με στόχο την υποστήριξη των Ευρωπαίων γεωργών.

Επίσης, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μια σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του (διεύρυνση επιλεξιμοτήτων, παρατάσεις προθεσμιών, αύξηση ποσοστού πληρωμής προκαταβολών, αύξηση του αριθμού αιτήσεων πληρωμής, μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων ελέγχων κ.λπ.). Οι εν λόγω τροποποιήσεις ενσωματώνονται προοδευτικά από τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης και στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση των αντίστοιχων Μέτρων και Δράσεων του ΠΑΑ.

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού, ο σχεδιασμός της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξης της Ελλάδας» (ΕΥΔ ΠΑΑ) της Γενικής Γραμματείας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του ΥΠΑΑΤ, περιλαμβάνει τη λήψη κανονιστικών μέτρων τόσο σε ενωσιακό επίπεδο, όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλουν στην ομαλή εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση των ωφελουμένων του.

Ειδικότερα, σε επίπεδο ΕΕ και όσον αφορά στην τροποποίηση των Κανονισμών της ΕΕ, το ΥΠΑΑΤ προτείνει:

A. Για την υφιστάμενη Προγραμματική Περίοδο:

1. Τη Δυνατότητα παρατάσεων για τις κανονιστικές καταληκτικές ημερομηνίες, η τήρηση των οποίων μπορεί να μην είναι εφικτή και να οδηγήσει σε επιβολές προστίμων/κυρώσεων και σε απώλεια ενωσιακών πόρων. Ενδεικτικά, προτείνεται:
 - Παράταση της προβλεπόμενης περιόδου κατάρτισης των ενταγμένων στο πρόγραμμα Νέων Γεωργών του ΠΑΑ, λόγω διακοπής των μαθημάτων από τον ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ.
 - Αύξηση των ποσοστών προκαταβολής δικαιούχων, στο πλαίσιο των μέτρων που αφορούν σε έκταση και ζώα (όπως τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα).
 - Παράταση των καταληκτικών ημερομηνιών υποβολής ετήσιας έκθεσης υλοποίησης, καθώς και εκπλήρωσης της υποχρέωσης επίτευξης των προβλεπόμενων ποσοστών των επιτόπιων και εκ των υστέρων ελέγχων ή μείωση των ποσοστών αυτών.
2. Διευκρίνιση της συνολικής παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου για μια διετία, για την υλοποίηση των εγκεκριμένων επενδύσεων και πρόβλεψη μεταβατικών κανόνων για την απρόσκοπτη ολοκλήρωση και χρηματοδότησή τους στην επόμενη, εφόσον κριθεί απαραίτητο.
3. Πρόβλεψη για την περίπτωση μη εκπλήρωσης του κανόνα $n+3$, χωρίς την επιβολή κυρώσεων.
4. Παροχή μεγαλύτερης ευελιξίας στις τροποποιήσεις του ΠΑΑ (όπως μεταφορά πόρων μεταξύ προτεραιοτήτων χωρίς περιορισμούς, διεύρυνση επιλεξιμοτήτων σε σχέση και με άλλα Ταμεία της ΕΕ).
5. Ευελιξία στην αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων, ιδίως ως προς τη δυνατότητα χορήγησης κεφαλαίου κίνησης στις πληττόμενες επιχειρήσεις.
6. Χορήγηση προκαταβολής για την υλοποίηση των ενταγμένων επενδύσεων, με ευνοϊκότερους όρους σχετικά με το ύψος των κανονιστικά προβλεπόμενων εγγυήσεων, καθώς και το ποσοστό αυτής ως προς τη συνολική δημόσια δαπάνη των επενδύσεων.

B. Για τη νέα Προγραμματική Περίοδο

Προτείνεται:

- Μετάθεση του χρόνου υποβολής/έγκρισης του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ, δεδομένης τόσο της καθυστέρησης στην έκδοση των σχετικών Κανονισμών όσο και της αδυναμίας ολοκλήρωσης της δημόσιας διαβούλευσης.
- Διατήρηση του κανόνα N+3 και τη νέα προγραμματική περίοδο.
- Μεγαλύτερη ευελιξία ως προς την επίτευξη των ετήσιων στόχων.
- Ενσωμάτωση σε νέους Κανονισμούς προβλέψεων για την αντιμετώπιση ανάλογων κρίσεων στο μέλλον.

Σχετικά με την τροποποίηση του εθνικού θεσμικού πλαισίου εφαρμογής του ΠΑΑ από τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης του ΠΑΑ, πρόκειται να προβλεφθούν κατά περίπτωση:

1. Παράταση των προθεσμιών που αφορούν σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης ενταγμένων επενδύσεων, ιδιωτικών και δημοσίων (όπως υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης και πληρωμής, αξιολόγηση αιτήσεων, ενστάσεις, δημοπρατήσεις, υλοποίηση, τροποποιήσεις, εκκαθάριση πληρωμών).
2. Μείωση ή απαλοιφή του ελαχίστου ποσοστού επί του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού που πρέπει να αιτείται ο δικαιούχος στην 1η αίτηση πληρωμής.
3. Αύξηση του αριθμού των αιτημάτων πληρωμής, καθώς και τροποποίησης που μπορούν να υποβληθούν από τον δικαιούχο κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.
4. Δυνατότητα ολοκλήρωσης της επένδυσης σε μικρότερο ποσοστό από το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό της αντικείμενο, εφόσον το τμήμα που υλοποιήθηκε είναι αυτοτελές και λειτουργικό.
5. Για επενδύσεις μεγάλου προϋπολογισμού, όπως αυτές της Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων, δυνατότητα αποδέσμευσης ποσών που έχουν δεσμευτεί για την υλοποίησή τους, προκειμένου να κατευθυνθούν στην εξυπηρέτηση έκτακτων αναγκών των επιχειρήσεων, και επανέλεγχος της διάθεσης ιδίων κεφαλαίων κατά το στάδιο του 1ου αιτήματος πληρωμής.
6. Μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων επισκέψεων επαλήθευσης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των επενδύσεων κατά τα ενδιάμεσα στάδια υποβολής αιτημάτων πληρωμής. Ο έλεγχος να πραγματοποιείται εκ των υστέρων και εφόσον έχουν αρθεί οι περιορισμοί, ή/και πριν την αποπληρωμή των επενδύσεων.
7. Διευκόλυνση χορήγησης εθνικής προκαταβολής στις Ομάδες Τοπικής Δράσης (Αναπτυξιακές ΟΤΑ) για την επιτάχυνση υλοποίησης έργων στο πλαίσιο του LEADER.
8. Αύξηση του ποσοστού συνολικής υπερδέσμευσης των πόρων του ΠΑΑ, με ένταξη περισσότερων επενδύσεων για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και με βάση τη πορεία εξυγίανσης των μέτρων αυτού, το εύρος της αναμενόμενης ύφεσης, την πρόβλεψη ή μη παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και τη δυνατότητα ή μη μεταφοράς ανειλημμένων υποχρεώσεων στην επόμενη.

Ήδη, στο πλαίσιο αυτό διατέθηκαν ακόμη 40 εκ. € για την ένταξη επιπλέον δικαιούχων στο μέτρο της Μεταποίησης και Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων (συνολικά οι διατιθέμενοι πόροι ανέρχονται σε 440 εκ. €, ενώ σε 600 εκ. € ανέρχονται οι πόροι που έχουν διατεθεί από το ΠΑΑ για επενδύσεις εκσυγχρονισμού γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων) ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω η επιχειρηματικότητα.

Επισημαίνεται βεβαίως, ότι οι όποιες αποφάσεις χρηματοδότησης του νέου μέτρου θα πρέπει να ληφθούν, συνεκτιμώντας το γεγονός ότι, δεδομένου του προχωρημένου της προγραμματικής περιόδου, έχει δεσμευτεί το μεγαλύτερο μέρος των πόρων του ΠΑΑ, ενώ ταυτόχρονα υφίστανται και ανελαστικές υποχρεώσεις πληρωμών για τα επόμενα χρόνια, όπως της εξισωτικής αποζημίωσης, γεγονός που περιορίζει περαιτέρω τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Προγράμματος.

Υπενθυμίζεται ότι στην κατεύθυνση ενθάρρυνσης των επενδύσεων έχει ήδη συσταθεί το Ταμείο Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης, στο οποίο έχει ήδη διατεθεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συνολικό ποσό ύψους 80 εκατομμυρίων ευρώ από κονδύλια του ΠΑΑ 2014-2020. Η διαχείριση του Ταμείου έχει ανατεθεί στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και με την πλήρη ενεργοποίησή του, η οποία προβλέπεται εντός του Ιουνίου, αναμένεται να κατευθυνθούν σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και μεταποιητικές επιχειρήσεις ποσά συνολικού ύψους 400 εκατομμυρίων ευρώ με τη μορφή χαμηλότοκων δανείων.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Συγκεκριμένα, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο της διαρκούς στήριξης και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του πρωτογενούς τομέα της πατρίδας μας ενεργοποιεί τη δυνατότητα χορήγησης προκαταβολής στους δικαιούχους του Υπομέτρου 4.1 των Σχεδίων Βελτίωσης.

Η συγκεκριμένη κίνηση του Υπουργού έρχεται να προστεθεί στη δέσμη μέτρων που λαμβάνονται για την άμβλυνση των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού και με αυτή διασφαλίζεται η απαραίτητη ρευστότητα για την υλοποίηση των κρίσιμων επενδύσεων που απαιτούνται για τον εκσυγχρονισμό και την ανάδειξη του αγροτικού τομέα.

Το ποσό που δύναται να λάβει ο δικαιούχος ανέρχεται στο 50% της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου με την προϋπόθεση προσκόμισης ισόποσης εγγυητικής επιστολής όπως ορίζεται από τον Κανονισμό 1305/2013 της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η υποβολή των αιτημάτων πραγματοποιείται μέσω της σχετικής εφαρμογής του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) που έχει αναπτυχθεί και είναι ήδη διαθέσιμη.

Παράλληλα, δίνεται η δυνατότητα στον δικαιούχο να συνάψει σχετική σύμβαση με τραπεζικό ίδρυμα για τη χορήγηση δανείου, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα μεταβάλλει τον τραπεζικό του λογαριασμό μέχρι να κατατεθεί σε αυτόν δημόσια οικονομική ενίσχυση τουλάχιστον ίση με το ποσό δανείου που έχει λάβει.

Περαιτέρω, πρέπει να σημειωθεί ότι, με εντολή του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του Υπουργείου προχωρά στην ένταξη 25 νέων πράξεων, συνολικού ποσού 28.312.000 €, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, και ειδικότερα στη δράση 4.2.1 που αφορά στη «Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με τελικό προϊόν γεωργικό» του υπομέτρου 4.2, με δικαιούχους πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού τομέα. Κατόπιν αυτού, ο συνολικός προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων της δράσης 4.2.1 ανέρχεται σε 376.242.000 €.

Πλέον των ανωτέρω, πρέπει να επισημανθεί ότι το ΠΑΑ 2014-2020 είναι τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, που με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητές του για την ενίσχυση του πρωτογενή και δευτερογενή τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών καθώς και φιλο-γεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID – 19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη λαμβάνονται από το Υπουργείο και αφορούν στη χορήγηση

άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, όπως γίνεται για παράδειγμα με την εφαρμογή άμεσων κρατικών ενισχύσεων, τις ενισχύσεις de minimis, κλπ.

Μια τέτοια παρέμβαση αποτελεί και η πρόταση που κατέθεσε προς διαβούλευση η Ε.Ε. σχετικά με την ενεργοποίηση ενός νέου μέτρου στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020, με σχετική τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013, σε συνέχεια τη πίεσης που της έχει ασκηθεί για την ανάληψη πρωτοβουλιών στη κατεύθυνση διεύρυνσης των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων στήριξης των πληττόμενων κλάδων και επιχειρήσεων από τα περιοριστικά μέτρα και τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας.

Το νέο αυτό μέτρο, το οποίο χαρακτηρίζεται ως έκτακτο και προσωρινό, θα χρηματοδοτηθεί από τις διαθέσιμες πιστώσεις του ΠΑΑ κάθε Κράτους – Μέλους (Κ-Μ) και προβλέπει τη στήριξη γεωργών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που έχουν πληγεί από την πανδημία, μέσω της χορήγησης κατ' αποκοπή ενίσχυσης έως 5.000€ ανά γεωργό και έως 50.000€ ανά ΜΜΕ, κατόπιν αξιολόγησης των αναγκών και κατηγοριοποίησης των επιλέξιμων δικαιούχων με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια. Στόχος είναι οι ενισχύσεις να καταβληθούν με τη λιγότερη δυνατή γραφειοκρατία, στη βάση βεβαίως επαρκούς τεκμηρίωσης αφενός της ζημίας που έχει υποστεί κάθε τομέας ή κλάδος και αφετέρου του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης που θα χορηγηθεί.

Το ύψος των κοινοτικών πόρων που μπορούν να διατεθούν για τη χρηματοδότηση του νέου μέτρου, σύμφωνα με την πρόταση της Ε.Ε., δύναται να ανέλθει έως το 1% των πόρων της συμμετοχής του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) στο ΠΑΑ κάθε Κ-Μ, ποσοστό που θεωρείται καταρχήν μη επαρκές για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών από την οικονομική κρίση της πανδημίας.

Στη παρούσα φάση, η ΕΕ διαβουλεύεται τους όρους και τις προϋποθέσεις ενεργοποίησης και εφαρμογής του Μέτρου με τα Κ-Μ, ώστε να οριστικοποιήσει την πρότασή της, η οποία και αναμένεται να εγκριθεί - δημοσιευτεί με τροποποίηση του σχετικού Καν. (ΕΕ) αριθ. 1305/13 τον Ιούλιο.

Η Πολιτική Ηγεσία του ΥΠΑΑΤ με τις αρμόδιες κάθετες υπηρεσίες και εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου διαβουλεύονται με τους θεσμικούς εκπροσώπους των κλάδων που πλήττονται από τις επιπτώσεις της πανδημίας, ώστε να τεκμηριωθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο η επιλεξιμότητα στήριξής τους στο πλαίσιο του νέου Μέτρου (τεκμηρίωση της ζημίας που έχει υποστεί ο κλάδος και καθορισμός του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή σε συνεργασία με τον ΟΠΕΚΕΠΕ επεξεργάζονται τις θεσμικές και τεχνικές παραμέτρους ενεργοποίησης και εφαρμογής του συγκεκριμένου Μέτρου.

Επίσης, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με γνώμονα τη συνέχιση και ενθάρρυνση των επενδύσεων στον αγροτικό τομέα, προχώρησε σε σημαντική υπερδέσμευση και μεταφορά πόρων από το μέτρο της Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων που έχει εκχωρηθεί από το ΥΠΑΑΤ στις Περιφέρειες, ώστε να ενισχυθούν οι Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΑ) - Αναπτυξιακές Εταιρείες ΟΤΑ για την ένταξη ιδιωτικών επενδύσεων συνολικής δημόσιας δαπάνης 253 εκ. € στα τοπικά προγράμματα LEADER που έχουν προκηρύξει.

Ειδικότερα, με βάση τον σχεδιασμό της Γενικής Γραμματείας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων και του Υπουργού, που οριστικοποιήθηκε σε συνεργασία με τις Περιφέρειες σε πρόσφατη τηλεσύσκεψη (20.5.2020), επιπλέον των 146 εκατ. ευρώ που διατέθηκαν αρχικά για τις προκηρύξεις των τοπικών προγραμμάτων LEADER, έχουν εξασφαλιστεί ακόμη 107 εκατ. ευρώ για την κάλυψη του σημαντικού επενδυτικού ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε, μέσω:

- ✓ υπερδέσμευσης πόρων της τάξης των 63 εκατ. ευρώ.

- ✓ μεταφοράς πόρων ύψους 44 εκατ. ευρώ από το μέτρο της Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων που έχει εκχωρηθεί από το ΥΠΑΑΤ στις Περιφέρειες προς τις αντίστοιχες δράσεις του LEADER.

Υπενθυμίζεται ότι πόροι της τάξης των 62 εκατ. ευρώ διατέθηκαν ως υπερδέσμευση και στο πλαίσιο των προκηρύξεων ύψους 78 εκατ. ευρώ για δημόσιες επενδύσεις του LEADER, ώστε να δοθεί η δυνατότητα ένταξης έργων συνολικής δημόσιας δαπάνης 140 εκατ. ευρώ.

Τονίζεται, ότι τα τοπικά προγράμματα LEADER χρηματοδοτούν επενδύσεις ιδιωτικού και δημοσίου χαρακτήρα σε όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας στις αγροτικές περιοχές της χώρας, στη βάση ενός ολοκληρωμένου τοπικού αναπτυξιακού σχεδιασμού για την ενίσχυση της κοινωνικής τους συνοχής, την τόνωση του επενδυτικού περιβάλλοντος και τη συνολικότερη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της υπαίθρου.

Ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης σε δήλωση του αναφέρει τα εξής: «Με τους σημαντικούς επιπλέον πόρους που εξασφαλίσαμε για την ικανοποίηση του επενδυτικού ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε στο πλαίσιο των τοπικών προγραμμάτων LEADER, επιβεβαιώνουμε έμπρακτα τον σταθερό αναπτυξιακό προσανατολισμό μας για την στήριξη της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και επιχειρηματικότητας στις αγροτικές περιοχές της πατρίδας μας, σε μια ιδιαίτερα δύσκολη οικονομική συγκυρία».

Επιπλέον, στο τέλος Μαρτίου το Υπουργείο Οικονομικών, κατόπιν συνεννόησης με τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, διέθεσε στο ΥΠΑΑΤ ποσό ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ για την παροχή άμεσων ενισχύσεων προς τους παραγωγούς του πρωτογενούς τομέα. Το συγκεκριμένο ποσό συνιστά το πρώτο εργαλείο το οποίο θα αξιοποιηθεί στοχευμένα για την ενίσχυση των κλάδων που πλήττονται από τη νόσο του κορωνοϊού.

Όσον αφορά στα θέματα χορήγησης ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, σημειώνεται ότι αυτά ρυθμίζονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 316/2019 της Επιτροπής. Οι κυριότερες τροποποιήσεις είναι οι κάτωθι:

1. Το σωρευτικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών δεν δύναται να υπερβαίνει το εθνικό ανώτατο όριο που καθορίζεται στο Παράρτημα I του εν λόγω Κανονισμού και ανέρχεται σε 134.272.042 € και κατά παρέκκλιση σε 161.126.460 € σύμφωνα με το Παράρτημα II του Κανονισμού.
2. Το ύψος ενίσχυσης ανά ενιαία επιχείρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 20.000 € και κατά παρέκκλιση το ποσό των 25.000 € σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών.
3. Θεσπίζεται η, προς το παρόν προαιρετική, δημιουργία και χρήση κεντρικού μητρώου εκ μέρους των κρατών μελών προς επαλήθευση της μη υπέρβασης του ατομικού και εθνικού ανώτατου ορίου που ισχύουν για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Επισημαίνεται ότι, η δημιουργία του εν λόγω μητρώου είναι υποχρεωτική για όσα κράτη μέλη επιλέξουν υψηλότερο ατομικό και εθνικό ανώτατο όριο ενίσχυσης.
4. Η περίοδος ισχύος του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 παρατείνεται μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2027.

Επιπλέον, για τη χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 απαιτούνται:

- α) η ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την αναγνώριση της ανάγκης χορήγησης της εν λόγω ενίσχυσης και
- β) ο υπολογισμός του συνολικού ποσού που θα χορηγηθεί.

Λόγω ωστόσο των έκτακτων συνθηκών που έχουν δημιουργηθεί από την εξάπλωση του κορωνοϊού, πλέον των ανωτέρω, σύμφωνα με την αριθ. C(2020) 1863

final/19.3.2020 ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το σχέδιο της οποίας τέθηκε σε κατεπείγουσα διαβούλευση μεταξύ των κρατών μελών, θεσπίζεται προσωρινό πλαίσιο για τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπούν στη στήριξη της οικονομίας.

Τα σημαντικότερα σημεία του ανωτέρω πλαισίου έχουν ως εξής:

1. Καθορίζονται κανόνες δυνάμει των οποίων κρίνονται ως συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά οι κρατικές ενισχύσεις που θα χορηγηθούν προς αντιμετώπιση των συνεπειών των μέτρων που θα ληφθούν για τον κορωνοϊό.

2. Οι ενισχύσεις αυτές δημοσιεύονται στο σχετικό ιστότοπο κρατικών ενισχύσεων, δεν δύνανται να έχουν οριζόντιο χαρακτήρα και χρήζουν κοινοποίησης στην Επιτροπή, ενώ είναι σύμφωνες με την αρχή της αναλογικότητας.

3. Στο σημείο 23 της ανωτέρω ανακοίνωσης γίνεται ειδικότερη αναφορά στον αγροτικό τομέα και στον τομέα της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών, με σημαντικότερα σημεία τα εξής:

- Η ενίσχυση, η οποία μπορεί να είναι άμεση ή υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, δεν υπερβαίνει τα 120.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, ή τα 100.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων. Τα ανωτέρω ποσά νοούνται ως ακαθάριστα.

- Ενισχύσεις στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής δεν πρέπει να καθορίζονται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά.

- Το καθεστώς ενισχύσεων μπορεί να εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, υπό τον όρο ότι δεν αφορά καμία από τις κατηγορίες ενισχύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 1 στοιχεία α' έως ια' του Καν(ΕΕ) 717/2014 της Επιτροπής.

- Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται σε διάφορους τομείς για τους οποίους ισχύουν διαφορετικά μέγιστα ποσά ενίσχυσης, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν με κατάλληλα μέσα ότι δεν γίνεται υπέρβαση του μέγιστου ποσού κάθε τομέα, καθώς και ότι δεν γίνεται υπέρβαση του μέγιστου ποσού αθροιστικά.

Δυνάμει των ανωτέρω, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξετάζει αδιάλειπτα τις περιπτώσεις που αφορούν παραγωγούς ή/και επιχειρήσεις που πιθανόν έχουν πληγεί εξαιτίας της πανδημίας, ώστε να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα στήριξής τους.

Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί η σημαντική επιτυχία που σημείωσε η ελληνική Κυβέρνηση στο μέτωπο των μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού, καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε πρόσφατα (30/4/2020) την έγκριση της τροποποίησης του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID 19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε: α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων και β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €.

Η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι το αποτέλεσμα της στενής συνεργασίας και των επίμονων πιέσεων που άσκησαν προς αυτή την κατεύθυνση ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τον Υφυπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Ειδικότερα, όπως αναφέρθηκε στην τηλεδιάσκεψη που πραγματοποίησαν στις 4.5.2020 οι δύο Υφυπουργοί, στο υπό σύσταση «Ταμείο Εγγυοδοσίας COVID 19» για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας (ΕΑΤ), που θα είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή των μέτρων στήριξης:

- Θα έχουν πλέον πρόσβαση οι αυτοαπασχολούμενοι και οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη γεωργία και την υδατοκαλλιέργεια.
- Εκτός από την έκδοση μερικών εγγυήσεων για επιλέξιμα δάνεια για κεφάλαια

κίνησης που προέβλεπε το αρχικό μέτρο, πλέον θα προσφέρεται και η δυνατότητα επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια. με αποτέλεσμα το σημαντικά χαμηλότερο κόστος του δανείου.

Στο πλαίσιο του Ταμείου Εγγυοδοσίας, η εγγύηση των δανείων για κεφάλαια κίνησης ανέρχεται στο 80%. Η διάρκεια του μέτρου είναι ως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 και τυχόν παράταση της ισχύος του θα εξετασθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς τα τέλη του έτους.

Στο Ταμείο αποκτούν πλέον πρόσβαση και οι Έλληνες αγρότες, οι οποίοι μπορούν με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους να καλύψουν τις ανάγκες σε κεφάλαιο κίνησης.

Το Ταμείο Εγγυοδοσίας που σχεδιάστηκε σε συνεργασία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα θα είναι διαθέσιμο στην αγορά άμεσα.

Σε αυτό το πρόγραμμα θα μπορούν να συμμετάσχουν, κατόπιν της έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και οι αυτοαπασχολούμενοι και οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους σημαντικούς τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας. Επιπλέον, επιδοτώντας έως και 100% την προμήθεια εγγύησης, επιτυγχάνεται μείωση του κόστους δανεισμού για τις επιχειρήσεις, στοχεύοντας μέσω και αυτού του εργαλείου στην κάλυψη των αυξημένων αναγκών ρευστότητας την παρούσα χρονική στιγμή.

Όπως επισημαίνει ο Υπουργός, το ΥΠΑΑΤ θα συνεχίσει να εργάζεται μεθοδικά και αποτελεσματικά σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προκειμένου να επιτύχει την καθολική στήριξη όλων όσοι πλήττονται από τις δυσμενείς επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού.

Πλέον των ανωτέρω, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο των ευεργετικών μέτρων που λαμβάνονται από το Υπουργείο για την άμβλυνση των επιπτώσεων που προκαλεί η πανδημία του κορωνοϊού στον πρωτογενή τομέα και προκειμένου να ενισχύσει τη ρευστότητα των παραγωγών, πέτυχε την κρίσιμη επίσπευση της καταβολής των συνδεδεμένων ενισχύσεων στο σύνολο των αγροτικών προϊόντων για το έτος 2019.

Συγκεκριμένα, ολοκληρώθηκε στα μέσα Μαΐου από τον ΟΠΕΚΕΠΕ η καταβολή της πληρωμής όλων των συνδεδεμένων ενισχύσεων, έναν και πλέον μήνα νωρίτερα σε σχέση με πέρυσι. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει την ιδιαίτερη σημασία που δίνει ο Υπουργός στην έμπρακτη στήριξη των Ελλήνων παραγωγών, αναγνωρίζοντας παράλληλα τον καθοριστικό τους ρόλο στη διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας της πατρίδας μας εν μέσω της πανδημίας του κορωνοϊού.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το συνολικό ποσό με το οποίο ολοκληρώθηκε η καταβολή των συνδεδεμένων ενισχύσεων για το προηγούμενο έτος ανέρχεται στα 40.137.904,20 ευρώ.

Επιπροσθέτως σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος του παραπάνω ποσού, δηλαδή 38.850.883,70 ευρώ, κατευθύνθηκε σε συνδεδεμένες ενισχύσεις και ενισχύσεις για τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους οι οποίες καταβάλλονται για πρώτη φορά στο πλαίσιο των πληρωμών για τις αιτήσεις έτους 2019.

Αναλυτικά οι δικαιούχοι και το συνολικό ποσό που διατέθηκε σε αυτούς:

- 1.549.113,13 ευρώ σε 3.833 δικαιούχους ενίσχυσης για ροδάκινα προς χυμοποίηση,
- 33.291.840,68 ευρώ σε 8.408 δικαιούχους ενίσχυσης για βόειο κρέας,
- 2.248.355,97 ευρώ σε 69 δικαιούχους ενίσχυσης για βοοτρόφους (Μέτρο 1),
- 526.816,99 ευρώ σε 54 δικαιούχους ενίσχυσης για αιγοπροβατοτρόφους (Μέτρο 2),
- 1.234.756,93 ευρώ σε 2.194 δικαιούχους ενίσχυσης για διατήρηση της καλλιέργειας αμπελώνων VQPRD στα μικρά νησιά Αιγαίου Πελάγους (MNA).

Το ποσό των 1.287.020,50 ευρώ αφορά σε συμπληρωματικές πληρωμές για: βασική ενίσχυση, πράσινη ενίσχυση, γεωργούς νεαρής ηλικίας, ειδική ενίσχυση βάμβακος, πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή, πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά σανοδοτικά ψυχανθή, βρώσιμα όσπρια, βιομηχανική τομάτα, σκληρό σίτο, ζαχαρότευτλα, καρπούς με κέλυφος, μήλα, σπόρους σποράς, κορινθιακή σταφίδα, πορτοκάλια

προς χυμοποίηση, σπαράγγια, αιγοπρόβειο κρέας, διατήρηση των παραδοσιακών ελαιώνων στα ΜΝΑ και καλλιέργεια γεωμήλων στα ΜΝΑ.

Διευκρινίζεται ότι, για την περαιτέρω στήριξη των Ελλήνων κτηνοτρόφων, ο προϋπολογισμός του μέτρου της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα του αιγοπρόβειου κρέατος έχει αυξηθεί κατά περίπου 5.000.0000 ευρώ για τα έτη ενίσχυσης 2019 και 2020, ανερχόμενος σε 55.228.458 ευρώ ανά έτος. Επιπλέον, θα πρέπει να συνυπολογιστεί ότι ο τομέας της κτηνοτροφίας στηρίζεται περαιτέρω και από τις συνδεδεμένες ενισχύσεις που χορηγούνται στα πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή και στα πρωτεϊνούχα σανοδοτικά ψυχανθή, οι οποίες έχουν ήδη καταβληθεί, από τις αρχές Φεβρουαρίου, με τον προϋπολογισμό τους να ανέρχεται στο ποσό των 6.684.367 ευρώ και στο ποσό των 25.256.552 ευρώ για το έτος 2019 αντίστοιχα.

Αναλυτικότερα, αναφέρεται ότι ο συνολικός ετήσιος προϋπολογισμός για την ενίσχυση των κτηνοτρόφων στο πλαίσιο των συνδεδεμένων ενισχύσεων, για το έτος ενίσχυσης 2019, ανέρχεται σε:

- 55.228.458 ευρώ, για τη συνδεδεμένη ενίσχυση αιγοπρόβειου κρέατος,
- 35.558.453 ευρώ, για τη συνδεδεμένη ενίσχυση βόειου κρέατος και
- 2.759.607 ευρώ για το Μέτρο 1 και 548.007 ευρώ για το Μέτρο 2 της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα της κτηνοτροφίας.

Πιο συγκεκριμένα, ανά τομέα σημειώνονται τα εξής:

1. Τομέας Αιγοπροβατοτροφίας

Το ΥΠΑΑΤ προσπαθώντας να συμβάλει ακόμη περισσότερο στην αντιμετώπιση των προβλημάτων των κτηνοτρόφων, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα τελευταία χρόνια η τιμή του γάλακτος βαίνει μειούμενη, ενώ ταυτόχρονα οι τιμές των ζωοτροφών και της ενέργειας αυξάνονται, ανακοίνωσε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την 1η Αυγούστου του 2016 δυνάμει του άρθρου 53 (6) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1307/2013, την απόφαση της Ελλάδας να εφαρμοστεί το μέτρο της συνδεδεμένης στήριξης, ενιαία στις ορεινές και πεδινές περιοχές, σε όλη την χώρα.

Στο πλαίσιο αυτό, από το έτος 2017 και μετά, η χορήγηση της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα της αιγοπροβατοτροφίας πραγματοποιείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θεσπίστηκαν με τις αριθμ. 1629/64708/2017 (Β' 2217/21-06-2017), 328/53481-11-04-2018 (Β' 1359/19-04-2018) και 165/57052/21-03-2019 (Β' 1077/01.04.2019) Υπουργικές Αποφάσεις.

Ειδικότερα για κάθε έτος, από το 2017 έως το 2020, οι προϋπολογισμοί της συνδεδεμένης ενίσχυσης που αφορούν στην αιγοπροβατοτροφία, περιγράφονται στον παρακάτω Πίνακα 1:

Πίνακας 1: «Πριμοδότηση παραγωγών πρόβειου & αιγείου κρέατος - Εξέλιξη πριμοδότησης επιλέξιμων προβατινών & αιγών»

	Εμπορική Περίοδος / Έτος			
	2017	2018	2019	2020
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ (€)	50.978.015 €	50.429.165€	55.228.458€	55.228.458 €
	9,7€/επιλέξιμο ζώο	9,35€/επιλέξιμο ζώο	10,65€/επιλέξιμο ζώο	

Επίσης σημειώνεται ότι, από το 2017, μειώθηκε το ελάχιστο όριο παραγωγής που πρέπει να παραδώσει στην μεταποίηση ο κτηνοτρόφος προκειμένου να λάβει την οικονομική ενίσχυση, από 120 σε 100 κιλά γάλακτος ανά επιλέξιμο ζώο, γεγονός το οποίο αυξάνει το αριθμό των επιλέξιμων ζώων και ως εκ τούτου τη χορηγούμενη οικονομική ενίσχυση ανά κτηνοτροφική εκμετάλλευση.

Το ακριβές ύψος της ενίσχυσης για κάθε έτος καθορίζεται με Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με το άρθρο 53 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 639/2014.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, για την αντιμετώπιση των οξυμένων προβλημάτων των αιγοπροβατοτρόφων, λόγω και της πανδημίας του κορονοϊού στη χώρα, τη φετινή

χρονιά, εκδόθηκε, συντομότερα από κάθε άλλη φορά, η αριθ. 134/98263/7-4-2020 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και της Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Καθορισμός ύψους ενίσχυσης της συνδεδεμένης ενίσχυσης για το έτος 2019 στον τομέα του προβείου και αιγείου κρέατος, σε εφαρμογή του άρθρου 4 της 1629/64708/2017 (ΦΕΚ Β' 2127/21.06.2017) Υπουργικής απόφασης όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις 328/53481/2018 (ΦΕΚ Β' 1359/19.04.2018) και 165/57052/2019 (ΦΕΚ Β' 1077/1.4.2019) Υπουργικές αποφάσεις» (Β' 1268/9-4-2020). Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 134/98263/07.04.2020 προαναφερθείσα απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για το έτος ενίσχυσης 2019 το ύψος της συνδεδεμένης ενίσχυσης για το αιγοπρόβειο κρέας καθορίστηκε στο ποσό των 10,65 ευρώ ανά επιλέξιμο ζώο, το οποίο είναι το υψηλότερο χορηγούμενο ποσό από όλα τα προηγούμενα έτη.

Για τη συνδεδεμένη ενίσχυση αιγοπρόβειου κρέατος το ποσό που έχει καταβληθεί σε επίπεδο χώρας είναι 51.829.985,70 ευρώ σε 37.752 δικαιούχους.

2. Τομέας Βοοτροφίας

Το ΥΠΑΑΤ για τη στήριξη και ενίσχυση του τομέα του βόειου κρέατος, σε εφαρμογή του άρθρου 52 του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της σχετικής εθνικής νομοθεσίας (αριθ. 615/52353/12-05-2015 και 1639/65123/15-06-2017 υπουργικές αποφάσεις), χορηγεί συνδεδεμένη οικονομική ενίσχυση για διατήρηση της εγχώριας παραγωγής του βόειου κρέατος, στα τρέχοντα επίπεδα παραγωγής και για αξιοποίηση του αναπαραγωγικού δυναμικού της χώρας μας με σταδιακή βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων.

Η εν λόγω οικονομική ενίσχυση χορηγείται στους δικαιούχους παραγωγούς από το 2015 και θα εφαρμόζεται μέχρι και το 2020. Ειδικότερα, για τα έτη ενίσχυσης 2015, 2016, 2017 και 2018, σε εφαρμογή των διατάξεων της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας, το συνολικό ποσό χρηματοδότησης, ο αριθμός των δικαιούχων κτηνοτρόφων και των επιλέξιμων ζώων, το ποσό ενίσχυσης ανά ζώο, διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τον παρακάτω Πίνακα 2:

Πίνακας 2: «Συνδεδεμένη ενίσχυση βοείου κρέατος για τα έτη 2015-2018».

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ (€)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΖΩΩΝ	ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ (€ / ζώο)
2015*	24.500.000	5.806	142.527	171,8
2016*	24.211.569	6.679	169.462	140,0
2017**	36.336.635	8.250	188.582	192,5
2018**	35.945.420	8.447	210.121	171,0

* Βάσει της υπ' αρ. 615/52353/12-05-2015 ΥΑ

** Βάσει της υπ' αρ. 1639/65123/15-06-2017 ΥΑ

Σημειώνεται ότι, υπογράφηκε από τον Υπουργό και τους Υφυπουργούς Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η αριθμ. 164/121146/12-5-2020 απόφαση «Καθορισμός του ύψους της συνδεδεμένης ενίσχυσης σε εφαρμογή του άρθρου 4 της υπ' αρ. 1639/65123/15-6-2017 υπουργικής απόφασης με θέμα «Λεπτομέρειες εφαρμογής της χορήγησης της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα του βόειου κρέατος σύμφωνα με το άρθρο 52 του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και το κεφάλαιο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 639/2014 της Επιτροπής από το έτος 2017 και εφεξής (ΦΕΚ 2212 Β')» (Β' 1817/12-5-2020). Το συνολικό ποσό στήριξης για τη συνδεδεμένη ενίσχυση του βόειου κρέατος για το 2019 ανέρχεται, όπως προαναφέρθηκε, σε 35.558.453 € και το ύψος της ενίσχυσης ανά επιλέξιμο βοοειδές φτάνει τα 156,2 €/ζώο. Για τη συνδεδεμένη ενίσχυση βοείου κρέατος το ποσό που έχει καταβληθεί σε επίπεδο

χώρας σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1639/65123/15-06-2017 ΥΑ είναι 33.291.841 ευρώ σε 8.408 δικαιούχους.

3. Τομέας κτηνοτροφίας

Το ΥΠΑΑΤ για τη στήριξη και ενίσχυση του τομέα της κτηνοτροφίας χορηγεί συνδεδεμένη ενίσχυση, βάσει των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 52 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, και σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1628/64707/14-6-2017 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Λεπτομέρειες εφαρμογής της χορήγησης συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα της κτηνοτροφίας, βάσει των διατάξεων της παραγράφου 4, του άρθρου 52 του Καν. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και το κεφάλαιο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 639/2014 της Επιτροπής» (Β'2194/27.06.2017), (κτηνοτρόφοι που είχαν ειδικά δικαιώματα), η οποία αναλύεται σε:

- Μέτρο 1: Χορήγηση συνδεδεμένης ενίσχυσης σε κτηνοτρόφους βοοτροφικών εκμεταλλεύσεων, ποσό 2.248.355,97 ευρώ σε 69 δικαιούχους.
- Μέτρο 2: Χορήγηση συνδεδεμένης ενίσχυσης σε κτηνοτρόφους αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων, ποσό 526.816,99 ευρώ σε 54 δικαιούχους.

Στις 11.5.2020 υπογράφηκε από τον Υπουργό και τους Υφυπουργούς Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η αριθμ. 671/120533/11-5-2020 απόφαση «Καθορισμός ύψους ενίσχυσης της συνδεδεμένης στήριξης στον τομέα της κτηνοτροφίας βάσει της υπουργικής απόφασης 1628/64707/ 14-6-2017 για το έτος ενίσχυσης 2019» (Β'1817/12-5-2020). Το ύψος της συνδεδεμένης στήριξης στον τομέα της κτηνοτροφίας για το έτος ενίσχυσης 2019, καθορίζεται για το Μέτρο 1 (βοοειδή) στα 240,52 ευρώ ανά ΜΜΖ και για το Μέτρο 2 (αιγοπρόβατα) στα 47,70 ευρώ ανά ζώο.

4. Τομέας χοιροτροφίας

Σύμφωνα με στοιχεία της βάσης δεδομένων της Γενικής Δ/νσης Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ σήμερα στην χώρα δραστηριοποιούνται περίπου 270 χοιροτροφικές εκμεταλλεύσεις δυναμικότητας άνω των 50 χοιρομητέρων. Ο συνολικός αριθμός εκτρεφόμενων χοιρομητέρων σε αυτές τις εκμεταλλεύσεις δεν ξεπερνά σύμφωνα με τα εν λόγω στοιχεία τις 50.000.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με στόχο τη στήριξη του κλάδου της χοιροτροφίας, και δεδομένου ότι ο κλάδος δεν βρίσκεται ανάμεσα σε αυτούς που δικαιούνται άμεσες ενισχύσεις στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ), λαμβάνει μέτρα που στοχεύουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας αυτού, στη βελτίωση του εισοδήματος των κτηνοτρόφων και στην αναβάθμιση των υποδομών τους.

Ειδικότερα, ο κλάδος της χοιροτροφίας δύναται να ενισχυθεί στα πλαίσια:

1. του Επενδυτικού Νόμου 4399/2016 «Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων ενισχύσεων ιδιωτικών επενδύσεων για την Περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας-σύσταση αναπτυξιακού συμβουλίου και άλλες διατάξεις» (Α'117) και
2. του Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη 2014-2020, και συγκεκριμένα:
 - Από το υπομέτρο 4.1. 'Στήριξη για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις' (Δράση 4.1.1. Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης).
 - Από το υπομέτρο 6.1. 'Εκκίνηση επιχείρησης για νέους γεωργούς'.
 - Από το υπομέτρο 9. 'Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας'.

5. Τομέας μελισσοκομίας

Ο κλάδος της μελισσοκομίας είναι νευραλγικής σημασίας για τη Χώρα μας και για την Ε.Ε. Για τη στήριξη και προώθησή του, προβλέπεται μεταξύ άλλων η υλοποίηση του προγράμματος για τη βελτίωση των συνθηκών παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων της μελισσοκομίας (εθνικό μελισσοκομικό πρόγραμμα), σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1366 της Επιτροπής και του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1368 της Επιτροπής.

Για την έγκριση υλοποίησης του εθνικού μελισσοκομικού προγράμματος 2020 – 2022 εκδόθηκε η υπ' αριθ. 788/334896/23-12-2019 (ΦΕΚ 4871/Β/30-12-2019) κοινή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και των Υφυπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, συνολικού ποσού ενίσχυσης 19.415.026,00 €. Αυτή η οικονομική ενίσχυση στους μελισσοκόμους, χρηματοδοτείται κατά 50% από Κοινοτικούς πόρους και κατά 50% από Εθνικούς πόρους (Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων).

Στο πλαίσιο του εθνικού μελισσοκομικού προγράμματος 2020 – 2022 προβλέπεται η συνέχιση υλοποίησης των σημαντικότερων δράσεων, όπως:

- Τεχνική βοήθεια προς μελισσοκόμους και οργανώσεις μελισσοκόμων – Λειτουργία Κέντρων Μελισσοκομίας
- Στήριξη της προώθησης του μελιού και των άλλων προϊόντων της κυψέλης και προβολή του κλάδου της μελισσοκομίας – ενίσχυση της καινοτομίας
- Εκπαιδεύσεις, Ενημέρωση – Πληροφόρηση
- Πρόληψη και καταπολέμηση εκθρών και ασθενειών μελισσών - Πρόγραμμα στοχευμένης επιτήρησης και έγκαιρης ανίχνευσης του μικρού σκαθαριού της κυψέλης (*Aethina tumida*)
- Εξορθολογισμός της εποχιακής μετακίνησης «Εξοπλισμός για τη διευκόλυνση των μετακινήσεων» και «Οικονομική Στήριξη της νομαδικής μελισσοκομίας»
- Αναλύσεις μελιού και των άλλων μελισσοκομικών προϊόντων
- Συνεργασία με ειδικευμένους φορείς για την υλοποίηση προγραμμάτων εφαρμοσμένης έρευνας στον τομέα της μελισσοκομίας και των μελισσοκομικών προϊόντων (Εφαρμοσμένη Έρευνα)

Ως νέα δράση εισάγεται η δράση 8.1: «Βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων της μελισσοκομίας με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση των προϊόντων στην αγορά – Ταυτοποίηση τύπων ελληνικού μελιού και των άλλων μελισσοκομικών προϊόντων»

Επιπλέον, υλοποιείται το Πρόγραμμα στήριξης της μελισσοκομίας στα Μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους, το οποίο αποσκοπεί στην ενίσχυση της βιωσιμότητας και αποτελεσματικότητας των υπαρχουσών μελισσοκομικών εκμεταλλεύσεων και στην ανάπτυξη της τοπικής παραγωγής μελιού. Το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται σε 12 € ανά παραγωγική κυψέλη, το οποίο θα λαμβάνουν άμεσα οι παραγωγοί. Το συνολικό ύψος της ενίσχυσης ανέρχεται σε 1.800.000 €, εκ των οποίων το ποσό των 1.150.000 € προέρχεται από κοινοτικούς πόρους, ενώ το ποσό των 650.000 € αφορά εθνική συμμετοχή.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και η Υφυπουργός, με γνώμονα τη βελτίωση της παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων μελισσοκομίας της πατρίδας μας και την προώθηση και ανάδειξή τους, υπέγραψαν τις αποφάσεις στο πλαίσιο του προγράμματος δράσεων ενίσχυσης της Ελληνικής Μελισσοκομίας για τα έτη 2020-2022.

Συγκεκριμένα, με υπουργική απόφαση καθορίζεται το ύψος της ενίσχυσης που θα κατευθυνθεί στη δράση 1.3 «Εκπαιδεύσεις Μελισσοκόμων», με το συνολικό ποσό να ανέρχεται στις 100.000 ευρώ για κάθε μελισσοκομικό έτος, ως μέγιστο ύψος επιχορήγησης για την υλοποίηση της δράσης.

Σκοπός της δράσης είναι η εκπαίδευση και ενημέρωση των μελισσοκόμων και του προσωπικού των φορέων και των υπηρεσιών που σχετίζονται με τη μελισσοκομία, σε πρακτικά ή τεχνικά θέματα.

Παράλληλα, με άλλη υπουργική απόφαση καθορίζεται το ύψος ενίσχυσης της δράσης 6.1 «Εφαρμοσμένη Έρευνα», με το συνολικό ποσό να ανέρχεται στις

100.000 ευρώ για κάθε μελισσοκομικό έτος, ως μέγιστο ύψος επιχορήγησης για την υλοποίηση της δράσης. Το παραπάνω ποσό θα διατεθεί σε Πανεπιστημιακά, Ερευνητικά Ιδρύματα και Ινστιτούτα με στόχο, μεταξύ άλλων, την προστασία και διάσωση των ελληνικών πληθυσμών μελισσών, τη διερεύνηση βιολογικών δράσεων των ελληνικών μελιών και τη χρήση καινοτομιών σε όλες τις φάσεις της πρωτογενούς παραγωγής, τυποποίησης, ταυτοποίησης και εμπορίας μελιού και των άλλων μελισσοκομικών προϊόντων.

Συμπληρωματικά αναφέρεται ότι, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στη συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής στις 6/5/2020 διαβεβαίωσε ότι το ΥΠΑΑΤ εργάζεται μεθοδικά για τη χορήγηση αποζημιώσεων λόγω κορωνοϊού και στους αιγοπροβατοτρόφους, επαναλαμβάνοντας ότι όσοι κλάδοι πλήττονται εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού θα ενισχυθούν δίκαια και όπως πρέπει. Επιπλέον τόνισε ότι, έχει προχωρήσει η συζήτηση, είναι ώριμη και μέσα στις επόμενες μέρες θα ανακοινωθεί το ακριβές ποσό και η μεθοδολογία με την οποία πρόκειται να ενισχυθούν οι αιγοπροβατοτρόφοι. Συμπλήρωσε ότι έχει γίνει η προπαρασκευαστική δουλειά με τρόπο οργανωμένο και μεθοδικό, ώστε να μην χαθεί το δικαίωμα της ενίσχυσης που έχουν, προσθέτοντας ότι το ίδιο θα γίνει και με τους χοιροτρόφους.

Επίσης, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο της συνεχούς και στενής παρακολούθησης των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού στην ελληνική κτηνοτροφία, πραγματοποίησε την Τρίτη 12 Μαΐου τηλεδιάσκεψη με εκπροσώπους των αιγοπροβατοτρόφων της πατρίδας μας. Κατά τη διάρκεια της τηλεδιάσκεψης υπήρξε ενδελεχής αναφορά στα προβλήματα που έχουν ενσκήψει στον κλάδο της αιγοπροβατοτροφίας και πώς αυτά επηρέασαν την κατανάλωση του αιγοπρόβειου κρέατος και συζητήθηκε η εν γένει εμπορική διάσταση των επιπτώσεων τόσο σε ζώντα ζώα όσο και σε σφάγια. Από την πλευρά τους οι εκπρόσωποι του κλάδου ανέπτυξαν και υποστήριξαν τις θέσεις τους σχετικά με την αναγκαιότητα στήριξης της αιγοπροβατοτροφίας, τις οποίες ο Υπουργός δεσμεύτηκε ότι θα λάβει πολύ σοβαρά υπόψη στον τρόπο λήψης της τελικής απόφασης, η οποία θα ληφθεί άμεσα, όπως είχε ήδη διαβεβαιώσει και στη συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής στις 6/5/2020 που προαναφέρθηκε. Ο κ. Βορίδης έκανε σαφές ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση και έγκριση οποιουδήποτε αιτήματος προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι αυτό να σχετίζεται τεκμηριωμένα με τις επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού.

Για την αντιμετώπιση της έκτακτης κατάστασης η ΕΕ έχει ήδη δρομολογήσει την ενεργοποίηση του μέτρου της ενίσχυσης της ιδιωτικής αποθεματοποίησης και του πρόβειου και αίγιου κρέατος η οποία θα μπορεί να υλοποιηθεί και στη χώρα μας.

Επίσης, για την προστασία του εισοδήματος των κτηνοτρόφων δίνεται μεγάλη σημασία στην πάταξη των ελληνοποιήσεων μέσω του μηχανισμού των συστηματικών τακτικών ελέγχων ο οποίος είναι ήδη ενεργοποιημένος και θα συνεχίσει να αξιοποιείται και να βελτιώνεται. Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι οι έλεγχοι στην αγορά κρέατος και γάλακτος είναι διαρκώς ενεργοποιημένοι και πραγματοποιούνται και την περίοδο αυτή βάσει των σε ισχύ έκτακτων μέτρων. Σχετικά με τους ελέγχους που αφορούν στη διακίνηση κρέατος έχουν ληφθεί μέτρα ελέγχου της ελληνικής αγοράς κρέατος σε σχέση με την προέλευση, καταγωγή και τήρηση μηνιαίων ισοζυγίων κρέατος από τις επιχειρήσεις, με σκοπό την παρακολούθηση του παραγομένου και διακινούμενου κρέατος και την αποφυγή των ελληνοποιήσεων. Προς τούτο έχει εκδοθεί η με αριθ. 1384/41923/2018, (ΦΕΚ 1127/ΤΕΥΧΟΣ Β') ΚΥΑ η οποία προβλέπει την υποχρεωτική αναγραφή σε όλα τα εμπορικά έγγραφα και σε κάθε μορφής σήμανση του κρέατος και των προϊόντων του, της καταγωγής προέλευσής του, καθώς και την τήρηση μηνιαίων ισοζυγίων κρέατος από πλευράς επιχειρήσεων. Έχει προβλεφθεί ένα σύστημα ελέγχου που απλώνεται σε όλο το μήκος της αλυσίδας παραγωγής και διακίνησης του κρέατος, από τις εκμεταλλεύσεις ζώων ως τα κρεοπωλεία.

Πιο συγκεκριμένα:

- Στο Άρθρο 5 παρ.1 Οι επιχειρήσεις που κατέχουν ζώα που προορίζονται για σφαγή αναγράφουν στα παραστατικά διακίνησης των ζώων (πέραν του υγειονομικού πιστοποιητικού) τη χώρα γέννησης και τη/τις χώρα/ες εκτροφής των ζώων, με αναφορά στους ατομικούς, ή μη, κωδικούς αριθμούς σήμανσης των ζώων, κατά περίπτωση, σύμφωνα και με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 21/2004 του Συμβουλίου.
- Στο Άρθρο 5 παρ.2 Οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με τη σφαγή ζώων:
 - α) Δεν υποδέχονται ζώα για σφαγή που δεν διαθέτουν σήμανση ή/και παραστατικά διακίνησής τους προς το σφαγείο με τις πληροφορίες του άρθρου 4 για την αναγραφή προέλευσης.
 - β) Αναγράφουν στα εμπορικά και συνοδευτικά έγγραφα των σφάγιων, τα στοιχεία του άρθρου 4 για την αναγραφή προέλευσης με αναφορά στους ατομικούς, ή μη, κωδικούς αριθμούς σήμανσης των ζώων από τα οποία προέρχονται.
 - γ) Τηρούν αρχείο με όλα τα εμπορικά και συνοδευτικά έγγραφα των ζώων προς σφαγή καθώς και των εγγράφων που αφορούν στη διαδικασία σφαγών και στη διακίνηση του κρέατος για τρία (3) χρόνια από την ημερομηνία σφαγής.
 - δ) Τηρούν για κάθε σφάγιο ένα μέσο ταυτοποίησής του και καταγράφουν σε αρχείο την άφιξη και την αναχώρηση από το σφαγείο των ζώων, των σφάγιων ή των τεμαχίων τους και το μέσο ταυτοποίησης των σφάγιων, με το οποίο πρέπει να εξασφαλίζεται η σύνδεση μεταξύ του κρέατος και του ζώου ή της ομάδας ζώων από την οποία προέρχεται. Στην ομάδα ζώων πρέπει να περιλαμβάνονται ζώα στα οποία εφαρμόζονται πανομοιότυπες ενδείξεις επισήμανσης του άρθρου 4 για την αναγραφή προέλευσης.
- Στο Άρθρο 5 παρ.3 Οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εμπορία, τη διακίνηση, τον τεμαχισμό, τη μεταποίηση και την τυποποίηση κρέατος, σε κάθε στάδιο της παραγωγής και εμπορίας του κρέατος:
 - α) Δεν πρέπει να παραλαμβάνουν ή/και να διακινούν σφάγια, τεμάχια σφάγιων και προσυσκευασμένα προϊόντα με έλλειψη σήμανσης και παραστατικών διακίνησης όπου να αναφέρεται η καταγωγή ή η προέλευση του κρέατος.
 - β) Αναγράφουν ορθά ανά κωδικό παρτίδας, στα εμπορικά και συνοδευτικά έγγραφα τα στοιχεία του άρθρου 4 για την αναγραφή προέλευσης καθώς και τον αριθμό των διακινούμενων τεμαχίων, με εξαίρεση τα παρασκευάσματα κρέατος και τα προϊόντα με βάση το κρέας.
- Στο Άρθρο 5 παρ.4 Οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με τη λιανική πώληση κρέατος, όπως τα κρεοπωλεία και τα καταστήματα λιανικής πώλησης που έχουν τμήμα κρεοπωλείου, κατά τη λιανική πώληση κρέατος:
 - α) Δεν παραλαμβάνουν σφάγια τεμάχια κρέατος ή προσυσκευασμένα προϊόντα που δεν διαθέτουν σήμανση και παραστατικά διακίνησης στα οποία αναγράφεται η καταγωγή προέλευση του κρέατος όπως προβλέπεται στο άρθρο 4.
 - β) Διαθέτουν και χρησιμοποιούν ζυγιστικές μηχανές, οι οποίες εκδίδουν αυτόματα αυτοκόλλητες ετικέτες στις οποίες αναγράφεται το είδος κρέατος, η χώρα καταγωγής ή οι χώρες εκτροφής σύμφωνα με το άρθρο 4 και το βάρος των πωλούμενων ποσοτήτων.

Όσον αφορά στην πρόταση σφράγισης/πιστοποίησης των σφάγιων στα σύνορα, επισημαίνεται ότι τα μη ελληνικής παραγωγής σφάγια διακρίνονται σε:

α) σφάγια ενδοκοινοτικού εμπορίου

Τα σφάγια ενδοκοινοτικού εμπορίου φέρουν σφραγίδα καταλληλότητας βάσει του σημείου 51 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/625 και του άρθρου 48 και του Παραρτήματος II του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 627/2019. Το χρώμα της σφραγίδας είναι επιλογή κάθε Κράτους Μέλους της ΕΕ και στο κέντρο της αναγράφεται ο κωδικός αριθμός του σφαγείου σφαγής τους και περιφερειακά αναγράφονται τα αρχικά της χώρας και τα διακριτικά της Ε.Ε. Επιπροσθέτως, τα σφάγια αμνοεριφίων και χοιρινών πρέπει να συνοδεύονται από τις σχετικές πληροφορίες εκτροφής και σφαγής βάσει του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1337/2013, ενώ τα σφάγια βοοειδών από τις πληροφορίες που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1760/2000.

β) σφάγια Τρίτων Χωρών

Τα σφάγια που έχουν σφαγεί σε τρίτες χώρες και εισάγονται στη χώρα μας, πρέπει να φέρουν τη σφραγίδα που προβλέπει η κάθε τρίτη χώρα, η οποία θα είναι χρώματος καστανού. Επίσης, όλα τα προϊόντα ζωικής προέλευσης που εισάγονται από τρίτες χώρες περνούν υποχρεωτικά από Συνοριακούς Σταθμούς Ελέγχου βάσει της ισχύουσας ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας και συνοδεύονται από κτηνιατρικό υγειονομικό πιστοποιητικό.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι δεν υπάρχει λόγος σφράγισης/πιστοποίησης των σφαγίων στα σύνορα. Σημειώνεται, συναφώς ότι τέτοια ενέργεια θα συνιστούσε παράβαση ενωσιακού δικαίου στο πλαίσιο της ελεύθερης διακίνησης προϊόντων στην αγορά της ΕΕ.

Την ιδιαίτερη σημασία που δίνει η κυβέρνηση στην καταπολέμηση του φαινομένου των παράνομων ελληνοποιήσεων και των φαινομένων του μιμητισμού υπογράμμισε, με παρέμβαση του την Τρίτη 26 Μαΐου κατά τη διάρκεια της εξέτασης του «ερανοστικού» νομοσχεδίου στη Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Αφορμή για την παρέμβαση του Υπουργού στάθηκε διάταξη που περιλαμβάνεται στο νομοσχέδιο και προβλέπει την αυστηροποίηση των ποινών για την καταπολέμηση των παράνομων ελληνοποιήσεων με έμφαση στα ΠΟΠ προϊόντα της πατρίδας μας.

Ο Υπουργός ανέφερε ως παράδειγμα προς αποφυγήν την τακτική που ακολούθησε η προηγούμενη κυβέρνηση στο συγκεκριμένο ζήτημα, επισημαίνοντας την περίπτωση δύο υποθέσεων παράνομων ελληνοποιήσεων που προέκυψαν έπειτα από ελέγχους που διενεργήθηκαν το 2017 και ακόμα δεν έχουν διεκπεραιωθεί. Τόνισε μάλιστα ότι η προηγούμενη διάταξη προέβλεπε ποινές «χάδι» για το συγκεκριμένο αδίκημα, η οποία, όπως είπε, παρείχε απόλυτη ανοχή στις ελληνοποιήσεις.

Ο Υπουργός χαρακτήρισε μάλιστα τη μέθοδο των παράνομων ελληνοποιήσεων και του μιμητισμού ως μία «γενικευμένη πρακτική η οποία υπονομεύει την ακεραιότητα των ελληνικών προϊόντων, σκοτώνει το εισόδημα των παραγωγών και παραπλανά τον καταναλωτή» προσθέτοντας ότι «σήμερα δεν τελειώνουμε με το συγκεκριμένο θέμα, αλλά ξεκινάμε για να βάλουμε ένα τέλος».

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι, την επιτακτική ανάγκη να ληφθούν άμεσα επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού στον αγροτοδιατροφικό τομέα επισημαίνουν σε Κοινή τους Δήλωση οι Υπουργοί Γεωργίας των 27 Κρατών Μελών της ΕΕ μεταξύ των οποίων και η χώρα μας διά του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Στην Κοινή αυτή Δήλωση, εξαιρείται ο ζωτικής σημασίας ρόλος που καλούνται να διαδραματίσουν οι αγρότες και ο ευρύτερος αγροτοδιατροφικός τομέας στη διατήρηση της διατροφικής ασφάλειας και της επισιτιστικής επάρκειας κατά τη διάρκεια της κρίσης και υπογραμμίζεται η ιδιαίτερη σημασία που πρέπει να δοθεί στη συγκρότηση ενός ουσιώδους πλαισίου μέσα από την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) και η ανάγκη ενίσχυσής της στο άμεσο μέλλον.

Συγκεκριμένα προτείνουν:

- Την εφαρμογή μέτρων βάσει του κανονισμού για την Κοινή Οργάνωση της Αγοράς (ΚΟΑ) που προβλέπεται στην ΚΑΠ, συμπεριλαμβανομένων ιδίως μέτρων για ιδιωτική αποθεματοποίηση, προκειμένου να στηριχθούν οι τομείς στους οποίους έχουν παρατηρηθεί σημαντικές διαταραχές και οι οποίοι έχουν υποστεί επιπτώσεις στις τιμές των προϊόντων τους, καθώς και στοχευμένα μέτρα έκτακτης ενίσχυσης για τους αγρότες των τομέων που έχουν πληγεί περισσότερο, σύμφωνα με τα όσα προβλέπουν τα άρθρα 219 και 221 του κανονισμού για την Κοινή Οργάνωση της Αγοράς.
- Τη συνεχή και στενή παρακολούθηση όλων των τομέων κατά την προσεχή περίοδο, επιδεικνύοντας την κατάλληλη ετοιμότητα για τη λήψη περαιτέρω μέτρων στο πλαίσιο της ΚΟΑ εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο.
- Την άμεση παροχή περαιτέρω ευελιξίας στα Κράτη Μέλη αναφορικά με την αξιοποίηση των δύο πυλώνων της ΚΑΠ, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας έγκαιρης καταβολής των προγραμματισμένων πληρωμών, τη δυνατότητα καταβολής υψηλότερων ποσοστών προκαταβολής πληρωμών σε σχέση με αυτές που έχουν ήδη

ανακοινωθεί, την ενεργοποίηση συγκεκριμένων μέτρων που περιλαμβάνονται στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης και την εφαρμογή επιτόπιων και διοικητικών ελέγχων, χωρίς να μειώνεται η αποτελεσματικότητα του συστήματος ελέγχου.

- Μια συνεχιζόμενη, ισχυρή και συντονισμένη ευρωπαϊκή ανταπόκριση που θα καταδεικνύει σε όλους τους Ευρωπαίους πολίτες τον ζωτικό ρόλο που καλούνται να διαδραματίσουν οι Ευρωπαίοι αγρότες και ο ευρύτερος αγροτοδιατροφικός τομέας ως απάντηση στην άμβλυνση των επιπτώσεων της νόσου (COVID-19), καθώς και την ισχύ της ΚΑΠ στη στήριξη της επισιτιστικής ασφάλειας, της προστασίας του περιβάλλοντος και στην αναζωογόνηση των αγροτικών περιοχών τόσο σε αυτήν την κρίσιμη περίοδο που διανύουμε, όσο και στο μέλλον.
- Την ανάδειξη της ετοιμότητας των Ευρωπαϊκών αγροτικών εκμεταλλεύσεων να αντιμετωπίσουν την κρίση που προκαλεί η πανδημία καθώς και άλλες σημερινές και μελλοντικές προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένης της αλλαγής του κλίματος και της απώλειας της βιοποικιλότητας.

Εκ των ανωτέρω είναι φανερό ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρακολουθεί στενά τις ασυμμετρίες που παρατηρούνται στον πρωτογενή τομέα και στηρίζει εμπράκτως όλους όσους έχουν υποστεί ζημία από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά και ουσιαστικά σε κάθε ζήτημα που τυχόν προκύπτει, με στοχευμένη λήψη μέτρων. Επίσης, το Υπουργείο παρακολουθεί στενά την αγορά για την αποτροπή κερδοσκοπικών πρακτικών και παρεμβαίνει όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Ο εποικοδομητικός διάλογος που αναπτύχθηκε όλο αυτό το διάστημα, μέσω τηλεδιασκέψεων, μεταξύ του ΥΠΑΑΤ και των εκπροσώπων καλλιεργητών, κτηνοτρόφων, μελισσοκόμων, ανθοκόμων και αλιέων από όλη τη χώρα, για την επίλυση των ζητημάτων που προέκυψαν στην παραγωγή εξαιτίας των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού, θα συνεχιστεί.

Βασικός προσανατολισμός του ΥΠΑΑΤ παραμένει η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, η αύξηση της προστιθέμενης αξίας και η εξωστρέφεια των αγροτικών προϊόντων της πατρίδας μας. Ιδιαίτερα υπό την παρούσα συγκυρία, προτεραιότητα του Υπουργείου είναι η διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας και η περιφρούρηση της διατροφικής ασφάλειας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Οικονομικών
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
- Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο